Dosarul nr. 4-365/24
(PIGD: 4-24129624-26-4-13112024)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

18 decembrie 2024 orașul Drochia
Judecătoria Drochia, sediul Central
Instanța de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător: Corina Tăbăcaru
Grefier: Tatiana Vatamaniuc
Cu participarea
Agentului constatator al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică/Direcția Supraveghere Tehnică și Control Nord – Vadim Fotescu
Contravenientei – Marina Roșca
Interpretului – Elena Cepoi

Examinând în ședință de judecată publică, în limba de stat, în procedură generală, cauza contravențională intentată în privința persoanei în privința căreia a fost intentat procesul contravențional -

Roșca Marina**, a.n. **, IDNP ******

de învinuire în comiterea contravenției prevăzută de art. 179 Cod Contravențional al RM

Termenul de examinare a cauzei contravenționale: 13 noiembrie 2024 – 18 decembrie 2024 (art. 454 Cod Contravențional)

c o n s t a t ă:

I. Fapta prejudiciabilă săvârșită (temeiul real al răspunderii contravenționale)

La data de 11 noiembrie 2024 proprietarul bunului imobil din raionul *****, cu numărul cadastral *****, Marina Roșca, în perioada 01 noiembrie 2024 a executat lucrări de construcție a anexei la casa de locuit cu 2 nivele cu fundație de beton și pereți din blocuri de fortan, din adresa sus indicată, mărime de 2,8 m lățimea 12,20 lungimea m și h 2,0 m. Astfel, în urma celor expuse, s-a încălcat art. 22 alin. (1), lit. b) fără certificat de urbanism, autorizației de construcție și avizelor prevăzute de Legea nr. 721 din 02.02.1996 „cu privire la calitatea în construcții”, unde se indică că, „lucrările de construcții, precum și de modernizare, modificare,

transformare, consolidare și de reparații se execută numai pe bază de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice și verificat de către verificatorii de proiecte atestați. Elaborarea proiectelor se efectuează în modul stabilit cu respectarea documentelor normative în vigoare, regimului arhitectural-urbanistic și regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administrației publice locale. La fel, s-a încălcat Legea nr. 163 din 09.07.2010 „privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, art. 28 alin. (1) Construcțiile executate în lipsa sau cu încălcarea autorizației de construire/documentației de proiect se consideră construcții neautorizate.

La data de 11 noiembrie 2024 agentul constatator al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică/Direcția Supraveghere Tehnică și Control Nord – Vadim Fotescu a întocmit în privința lui Roșca Marina procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 00189 din 11 noiembrie 2024, calificând acțiunile lui Roșca Marina în baza art. 179 Cod Contravențional.

În conformitate cu art. 395 alin. (1), pct. 1) Cod Contravențional, (1) Instanţa judecă: 1) toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe.

Potrivit art. 395 alin. (1), pct. 1), lit. d) Cod Contravențional, 1) Instanţa judecă: 1) toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe, precum şi: d) cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranţă dintre cele care urmează: - demolarea construcţiei neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor.

Conform art. 408^{2} Cod Contravențional, (1) Contravenţiile prevăzute la art.84, 93, 94, 159 alin.(1)–(4) şi (5), 160, 177, 179, 180^{1}, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1), art.283^{1}, art.344, 358 şi 358^{1} se constată şi se examinează de către Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică. (2) Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.84, 179, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) şi art.344, săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa. (3) Sînt în drept să constate contravenţii, să încheie procese-verbale şi să aplice sancţiuni şeful şi şeful adjunct al Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică, de asemenea şefii şi şefii adjuncţi ai direcţiilor cu funcţii de control, inspectorii principali, inspectorii superiori şi inspectorii din cadrul inspectoratului.

Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. 00189 din 11 noiembrie 2024 a fost remis conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Drochia, sediul Central cu propunerea agentului constatator de aplicare a pedepsei sub formă de „amendă”, cu aplicarea măsurii de siguranță conform art.

439[6] Cod Contravențional, cu demolarea construcției neautorizate și remedierea construcției afectate în urma intervențiilor neautorizate.

II. Argumentele participanților la proces

În ședință de judecată, *agentul constatator al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică/Direcția Supraveghere Tehnică și Control Nord – Vadim Fotescu* a solicitat recunoașterea vinovăției contravenientei Roșca Marina de comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional, cu stabilirea sancțiunii sub formă de amendă, cu demolarea construcției neautorizate și remedierea construcției afectate în urma intervențiilor neautorizate.

Contravenienta Roșca Marina a recunoscut vina în comiterea faptei ilicite, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența sa, pe care nu l-a contestat în instanța de judecată. A menționat că, este de acord cu sancțiunea sub formă de amendă, însă în ceea ce privește măsura solicitată privind demolarea construcției și-a exprimat dezacordul, menționând că, urmează să perfecteze actele pentru obținerea autorizației corespunzătoare.

III. Aprecierea instanței de judecată

În conformitate cu art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 8 Cod Contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod Contravențional, (1) Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În concordanță cu art. 442 alin. (1) Cod Contravențional, (1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În temeiul prevederilor art. 458 Cod Contravențional, (1) Examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit

procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. (2) Chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se rezolvă prin încheiere judecătorească, inclusă în procesul-verbal al şedinţei de judecată, care poate fi atacată împreună cu hotărîrea contravenţională.

Instanța de judecată reține inclusiv jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat în cauza Ziliberberg contra Moldova din 1 februarie 2005, cererea nr. 61821/00, de referinţă în partea ce ţine de aplicabilitatea art. 6 „Dreptul la un proces echitabil” din Convenţie vis-a-vis de procesul contravenţional, reținând că, contravenţia, în calitate de acţiune sau inacţiune ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, prevăzută de Codul Contravenţional, pasibilă de sancţiune contravenţională, este de competenţa „ratione materiae” a Curţii și respectiv, sunt aplicabile aceleași garanții ale dreptului la un proces echitabil prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Totodată, în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, *inter alia,* instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deşi articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II). Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55).

Cu întâietate, instanța de judecată reține că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție.

Din analiza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 00189 din 11.11.2024, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că, a fost întocmit în prezența contravenientei, fapt confirmat prin semnătura acesteia, la rubrica corespunzătoare;

(f.d. 4)

Totodată, contravenientei i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de art. art. 34, 378, 384 Cod Contravențional, fapt confirmat prin semnătura acestei, la rubrica corespunzătoare; *(f.d. 4, verso)*

Din cercetarea actului menționat, instanța de judecată constată că, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanța de judecată nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

Prin urmare, verificând aspectul de legalitate şi temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 00189 din 11 noiembrie 2024, instanţa de judecată reține că, a fost întocmit cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

Or, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod Contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 Cod Contravențional.

Cu referire la art. 445 alin. (2) Cod Contravențional, instanța de judecată reține că nu au fost constatate careva circumstanțe care să afecteze în mod esențial fondul cauzei, care pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancţiunea nulităţii absolute, instanța de judecată constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate.

Respectiv, instanța de judecată constată că, procesul-verbal cu privire la contravenție cuprinde toate mențiunile prevăzute de art. 443 și 445 Cod Contravenţional, neexistând temeiuri de nulitate absolută.

În această privință, instanța de judecată consideră necesar de a face referire la punctul 38 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018 privind excepţia de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 Cod contravențional, potrivit căruia „Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competenţa de a constata şi de a sancţiona faptele contravenţionale, se bucură de prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigenţele de fond şi de formă”.

În situația în care procesul-verbal cu privire la contravenție, legal întocmit, se bucură de prezumția legalității, contravenientul a recunoscut vina în comiterea faptei contravenționale în cadrul ședinței de judecată, iar cumulul de probe acumulate de către agentul constatator demonstrează fără echivoc comiterea de către cet. Roșca Marina a acțiunilor ilicite prevăzute la art. 179 Cod Contravențional, de către instanța de judecată nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

IV. Examinând probele administrate în proces, în afara oricărui dubiu rezonabil, instanța de judecată constată că, acțiunile contravenientei Roșca Marina corect au fost calificate de agentul constatator şi întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional și se probează prin cumulul de probe, după cum urmează:

-procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 00189 din 11 noiembrie 2024 potrivit căruia, la data de 11 noiembrie 2024 proprietarul bunului imobil din raionul *****, cu numărul cadastral *****, Marina Roșca, în perioada 01 noiembrie 2024 a executat lucrări de construcție a anexei la casa de locuit cu 2 nivele cu fundație de beton și pereți din blocuri de fortan, din adresa sus indicată, mărime de 2,8 m lățimea 12,20 lungimea m și h 2,0 m. Astfel, în urma celor expuse, s-a încălcat art. 22 alin. (1), lit. b) fără certificat de urbanism, autorizației de construcție și avizelor prevăzute de Legea nr. 721 din 02.02.1996 „cu privire la calitatea în construcții", unde se indică că, „lucrările de construcții, precum și de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații se execută numai pe bază de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice și verificat de către verificatorii de proiecte atestați. Elaborarea proiectelor se efectuează în modul stabilit cu respectarea documentelor normative în vigoare, regimului arhitectural-urbanistic și regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administrației publice locale. La fel, s-a încălcat Legea nr. 163 din 09.07.2010 „privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, art. 28 alin. (1) Construcțiile executate în lipsa sau cu încălcarea autorizației de construire/documentației de proiect se consideră construcții neautorizate; *(f.d. 4)*

-proces-verbal de cercetare la fața locului din 04 noiembrie 2024 și planșele foto prin care a fost efectuată cercetarea în raionul *****și s-a stabilit că este casa de locuit cu 2 (două) nivele. În spatele casei spre adresa str. *****este Anexă construită, cu fundație din beton, perete construit din blocuri de fortan cu mărimea – lățimea de 2,8, lungimea de 12.2 m și h – 200 m; *(f.d. 12-16)*

-proces-verbal de audiere din 05 noiembrie 2024 potrivit căruia, fiind audiată Roșca Marina a declarat că, dânsa împreună cu soțul sunt proprietari ai

casei din raionul *****. Împreună cu soțul au hotărât să construiască o anexă. Autorizație pentru construcția anexei la moment nu are, dar își asumă responsabilitatea de a perfecta actele permisive; *(f.d. 20)*

-extrasul din Registrul bunurilor imobile *****prin care se confirmă dreptul de proprietate al lui ***** asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****și *****; *(f.d. 21)*

V. Încadrarea juridică faptei prejudiciabile comise (temeiul juridic al răspunderii contravenționale)

Instanța de judecată cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinenței și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, conchide că, vinovăția lui Roșca Marina de săvârșirea faptei ilicite este dovedită integral și califică această faptă ca contravenție prevăzută de ***art. 179 Cod Contravențional al RM*** – *executarea construcţiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare şi reparaţie capitală a clădirilor şi edificiilor, indiferent de tipul de proprietate şi de destinaţie, fără autorizaţie de construcţie, eliberată în modul stabilit.*

În acest context, instanța de judecată precizează faptul că, conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 00189 din 11 noiembrie 2024 încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică/Direcția Supraveghere Tehnică și Control Nord – Vadim Fotescu corespunde rigorilor instituite de art. 443 Cod Contravențional, iar careva elemente sau împrejurări, care ar condiționa declararea nulităţii acestui proces-verbal, instanța de judecată nu a stabilit.

Instanța de judecată apreciază că, probele descrise supra, demonstrează dincolo de orice dubiu rezonabil fapta și anume că, contravenienta Roșca Marina la data de 11 noiembrie 2024, proprietara bunului imobil din raionul *****, cu numărul cadastral *****, în perioada 01 noiembrie 2024 a executat lucrări de construcție a anexei la casa de locuit cu 2 nivele cu fundație de beton și pereți din blocuri de fortan, din adresa sus indicată, mărimea de 2,8 m lățimea 12,20 lungimea m și h 2,0 m.

Instanța de judecată reține că art. 179 Cod Contravențional incriminează fapta de executarea construcţiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare şi reparaţie capitală a clădirilor şi edificiilor, indiferent de tipul de proprietate şi de destinaţie, fără autorizaţie de construcţie, eliberată în modul stabilit.

Astfel, potrivit prevederilor art. 3 din Legea RM nr. 721-XIII din 02.02.1996 „privind calitatea în construcţii”, (1) Calitatea construcţiilor constituie rezultanta caracteristicilor de comportare a acestora în exploatare, în scopul satisfacerii, pe întreaga durată de existenţă, a exigenţelor utilizatorilor şi colectivităţilor. (2)

Exigenţele privind calitatea instalaţiilor şi echipamentelor tehnologice de producţie se stabilesc şi se realizează pe bază de reglementări specifice fiecărui domeniu de activitate.

Conform art. 7 alin. (1)-(4) din Legea nr. 721 din 02.02.1996, (1) Obligaţiile privind realizarea şi menţinerea pe întreaga durată de existenţă a construcţiilor, a exigenţelor esenţiale prevăzute la art.6 revin factorilor implicaţi în conceperea, proiectarea, execuţia şi exploatarea construcţiilor, precum şi în postutilizarea lor, potrivit responsabilităţilor fiecăruia, indiferent de tipul de proprietate a investitorului. (2) Aceşti factori sînt investitorii, cercetătorii, proiectanţii, verificatorii de proiecte atestaţi, fabricanţii şi furnizorii de produse pentru construcţii, executanţii, proprietarii, utilizatorii, responsabilii tehnici, experţii tehnici, diriginţii de şantier, personalul de specialitate din laboratoarele de încercări în construcţii, specialiştii serviciului de control intern al calităţii al agenţilor economici cu activităţi în construcţii, personalul ingineresc al serviciului de gestionare a fondului existent persoane fizice sau juridice, precum şi autorităţile administraţiei publice locale şi asociaţiile profesionale de profil. (3) Sînt în drept să exercite activităţi de proiectare a construcţiilor, dirijare şi verificare a lucrărilor de construcţii, încercări de laborator, controlul intern al calităţii şi gestionarea fondului construit specialiştii atestaţi ca persoane fizice în nume propriu sau ca angajaţi ai agenţilor economici care desfăşoară aceste activităţi. (4) Atestarea persoanelor indicate la alin.(3) se efectuează o dată în 5 ani de către comisiile de atestare constituite de către Organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul construcţiilor.

Conform art. 9 din Legea nr. 721 din 02.02.1996, Sistemul calităţii în construcţii reprezintă ansamblul de structuri organizatorice, răspunderi, regulamente, proceduri şi mijloace, care concură la realizarea calităţii construcţiilor în toate etapele de concepere, proiectare, realizare, exploatare şi postutilizare a acestora şi este compus din: a) documentele normative în construcţii; b) certificarea produselor folosite în construcţii; c) agrementele tehnice pentru produse, procedee şi echipamente noi în construcţii; d) verificarea şi expertizarea proiectelor şi construcţiilor; f) atestarea specialiştilor cu activitate în construcţii; g) conducerea şi asigurarea calităţii în construcţii; h) autorizarea şi acreditarea laboratoarelor de analize şi încercări în construcţii; i) asigurarea activităţii metrologice în construcţii; j) recepţia construcţiilor; k) urmărirea comportării în exploatare şi intervenţiile în timp la construcţii; l) postutilizarea construcţiilor; m) controlul de stat al calităţii în construcţii.

Potrivit prevederilor art. 10 din Legea nr. 721 din 02.02.1996, (1) Documentele normative în construcţii, elaborate de Organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul construcţiilor prin intermediul comitetelor tehnice specializate, au ca obiect concepţia, calculul, proiectarea, execuţia şi

exploatarea construcţiilor. Prin documentele normative se stabilesc, în principal, condiţiile minime de calitate cerute construcţiilor, produselor şi procedeelor utilizate în construcţii, precum şi modul de determinare şi verificare a acestora. (2) Comitetele tehnice specializate sunt grupuri de lucru instituite prin ordin al organului central de specialitate al administraţiei publice în domeniul construcţiilor, fiind create pentru diverse sectoare ale construcţiilor în scopul realizării activităţii de normare tehnică în construcţii la nivel naţional.

Conform art. 13 din Legea nr. 721 din 02.02.1996, (1) Lucrările de construcţii, precum şi de modernizare, modificare, transformare, consolidare şi de reparaţii se execută numai pe bază de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice şi verificat de către verificatorii de proiecte atestaţi. Elaborarea proiectelor se efectuează în modul stabilit cu respectarea documentelor normative în vigoare, regimului arhitectural-urbanistic şi regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administraţiei publice locale. (2) Verificarea şi expertizarea proiectelor în ceea ce priveşte respectarea documentelor normative referitoare la exigenţele esenţiale se efectuează de către verificatorii de proiecte atestaţi în nume propriu. (3) Se interzice aplicarea proiectelor şi detaliilor de execuţie neverificate în condiţiile alin.(2). (4) Verificarea calităţii execuţiei construcţiilor este obligatorie şi se efectuează de către investitori prin responsabili tehnici atestaţi sau agenţi economici de consultanţă specializaţi. (5) Expertizele tehnice ale proiectelor şi construcţiilor se efectuează numai de către experţi tehnici în construcţii.

Iar, în acord cu prevederile art. 22 din Legea nr. 721 din 02.02.1996, (1) Investitorii sînt persoane fizice sau juridice care finanţează şi realizează investiţii sau intervenţii la construcţiile existente în sensul legii şi răspund de îndeplinirea următoarelor obligaţii principale referitoare la calitatea construcţiilor: a) stabilirea nivelului calitativ ce trebuie realizat prin proiectare şi execuţie pe baza documentelor normative, precum şi a studiilor şi cercetărilor efectuate; b) obţinerea certificatului de urbanism, autorizaţiei de construire şi avizelor prevăzute de lege; c) prezentarea proiectelor pentru verificare şi înlăturarea neregulilor depistate în urma verificării; d) asigurarea verificării execuţiei corecte a lucrărilor de construcţii prin responsabili tehnici atestaţi sau agenţi economici de consultanţă specializaţi şi autorii proiectelor, pe tot parcursul lucrărilor; e) acţionarea în vederea soluţionării neconformităţilor, a defectelor apărute pe parcursul execuţiei lucrărilor, precum şi a deficienţelor proiectelor; f) asigurarea recepţiei lucrărilor de construcţii la terminarea lucrărilor şi (sau) la expirarea perioadei de garanţie; g) întocmirea cărţii tehnice a construcţiei şi predarea acesteia către proprietar; h) asigurarea expertizării construcţiilor de către experţi tehnici în construcţii în cazurile în care la aceste construcţii se execută lucrările prevăzute la art.19 alin.(2); i) notificarea Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică despre recepţia

lucrărilor ajunse în fazele determinante ale construcţiei specificate la art.21 alin.(4). (2) În cazul în care investitorul îşi deleagă atribuţiile altui agent economic, asupra acestuia se extind prevederile prezentei legi.
Instanța de judecată reține că art. 22 lit. b) din Legea nr. 721 din 02.02.1996 indică expres în sarcina cui stă obligația de a obține certificatul de urbanism, autorizaţia de construire şi avizele prevăzute de lege.

Astfel, norma enunțată indică direct asupra faptului că această obligație revine investitorilor adică persoanelor fizice care finanţează şi realizează investiţii sau intervenţii la construcţiile existente.

Din conținutul normei respective este clar că aceste persoane răspund de îndeplinirea obligaţiilor referitoare la calitatea construcţiilor în special de obţinerea certificatului de urbanism și autorizaţiei de construire.

În condițiile în care din materialele cauzei contravenționale rezultă cert faptul că, Roșca Marina, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile *(f.d. 21),* cu referire la bunul imobil cu nr. cadastral *****și ***** este proprietarul terenului respectiv și a construcției pe care, fără a dispune de autorizație de construire, certificat de urbanism pentru proiectare și de documentația de proiect avizată și verificată în modul corespunzător, Roșca Marina a executat lucrări de construire a unei anexe la casa de locuit cu 2 nivele cu fundație de beton și pereți din blocuri de fortan, din adresa sus indicată, mărime de 2,8 m lățimea 12,20 lungimea m și h 2,0 m.

Tot în acest context, instanța de judecată apreciază că, obligația de obținere a autorizației de construcție pentru lucrările specificate revenea contravenientei potrivit prevederilor art. 22 lit. b) din Legea nr. 721 din 02.02.1996 raportat la art. 2 și 28 din Legea nr. 163 din 09.07.2010 „privind autorizarea executării lucrărilor de construcție”.

Or, potrivit art. 2 din Legea nr. 163 din 09.07.2010, prin *autorizaţie de construire* se înțelege act, eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construcţie în temeiul şi cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare şi a documentaţiei de proiect elaborate şi verificate.

Potrivit art. 12 din Legea nr. 163 din 09.07.2010, (1) Autorizaţia de construire (anexa nr.3) se emite de către primarul unităţii administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului, în baza cererii deţinătorului dreptului de superficie asupra terenului, cu acordul scris al proprietarului terenului, iar în cazul reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice şi al elementelor de infrastructură asociată acestor reţele – în baza cererii investitorului/beneficiarului sau a furnizorului de reţele publice de comunicaţii electronice (anexa nr.3^1), în care se indică locul amplasării imobilului/terenului, în cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia.

Conform art. 28 alin. (1) şi (2) din Legea nr. 163 din 09.07.2010, (1) Construcţiile executate în lipsa sau cu încălcarea autorizaţiei de construire/documentaţiei de proiect se consideră construcţii neautorizate.

În circumstanțele descrise, instanța de judecată apreciind acțiunile contravenientei Roșca Marina la cadrul legal enunțat supra, apreciază că, în acțiunile acesteia sunt întrunite toate elementele și semnele distinctive obligatorii ale contravenției stabilite de art. 179 Cod Contravențional, potrivit indicilor calificativi executarea construcţiilor și a lucrărilor de modificare a clădirilor şi edificiilor, fără autorizaţie de construcţie, eliberată în modul stabilit.

La soluţionarea cauzei contravenționale, instanța de judecată a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, a evidenţiat circumstanţele care dovedesc vinovăția lui Roșca Marina, ca în consecinţă şi în urma aprecierii probelor cercetate în şedinţă, în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege, să se confirme incontestabil vinovăţia acesteia în săvârșirea contravenţiei prevăzute la art. 179 Cod Contravențional.

Raportând faptele constatate în prezenta hotărâre la elementele și semnele calificative ale componenței de contravenție stabilită de art. 179 Cod Contravențional, instanța de judecată constată că, în fapta contravenientei Roșca Marina sunt întrunite toate semnele calificative obligatorii ale contravenției stabilite de art. 179 Cod Contravențional.

În consecință, instanţa de judecată concluzionează că, prin probele administrate în cauză, cercetate în cadrul ședinței de judecată a fost confirmată prezumţia de legalitate a actului constatator, din care decurge prezumţia de autenticitate şi prezumţia de veridicitate, în condiţiile în care săvârşirea faptei contravenţionale a fost dovedită în baza probelor administrate, astfel prezumţia de legalitate, valabilitate şi autenticitate de care se bucură actul constatator nu a fost răsturnată.

VI. Aplicarea sancțiunii contravenționale

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Cod Contravențional, la aplicarea legii contravenţionale se ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de persoana făptuitorului şi de circumstanţele atenuante ori agravante.

Potrivit art. 41 alin. (1)-(2) Cod Contravențional, (1) Sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante. (2) Faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod.

În acest sens, la aplicarea sancțiunii contravenționale în privința făptuitorului, instanța de judecată apreciază din punct de vedere obiectiv caracterul

şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei comise, caracteristica persoanei, circumstanţele atenuante şi agravante constatate, urmând ca faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită să aplice o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile Codului contravențional.

În temeiul art. art. 42, 43 Cod Contravențional, instanța de judecată nu a stabilit existența circumstanțelor atenuante sau agravante.

În continuare, la stabilirea categoriei pedepsei care urmează să i se aplice făptuitorului, instanţa de judecată va ţine cont de caracterul contravenţiei, de persoana vinovată, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea contravenţională, precum şi de faptul că pedeapsa contravenţională este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare şi de reeducare a contravenientului care se aplică de către instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit contravenţii, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor.

Mai mult, pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea făptuitorului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi fapte contravenţionale atât de către contravenienţi, cât şi de către alte persoane.

Pedeapsa contravențională constituie o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și de reeducare a contravenientului, care se aplică de instanța de judecată, în numele legii, persoanelor vinovate de săvârșirea contravențiilor și impune lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are ca scop restabilirea echității, corectarea făptuitorului, precum și prevenirea săvârșirii de noi fapte contravenționale de către contravenient sau de alte persoane.

Astfel, dat fiind faptul că, nu se constată existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, iar vinovăţia persoanei în comiterea contravenției este probată prin probe pertinente, concludente și suficiente, ținând cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de lipsa circumstanțelor atenuante sau agravante, de faptul că, contravenienta Roșca Marina a recunoscut vina în comiterea faptei ilicite, instanța de judecată consideră că, contravenientei Roșca Marina pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravenţional, urmează a i se aplica sancțiunea sub formă de **amendă** în mărime de **250 (două sute cincizeci) unități convenționale**, ceea ce constituie suma de **12 500 (doisprezece mii cinci sute) lei.**

În temeiul art. 34 alin. (3) Cod Contravențional, (3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

Instanța de judecată consideră că, aplicarea în privința contravenientei Roșca Marina a sancțiunii contravenționale stabilite va constitui un mijloc de

corectare și de reeducare a contravenientei, va restabili echitatea socială, precum și va preveni săvârșirea de noi fapte contravenționale.

VII. În conformitate cu art. 439[6] Cod Contravențional, (1) Demolarea construcţiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.116, 134, 134[1], 168, art.177 alin.(3), alin.(4) lit.c) şi d), art.178, 179, 226 şi 364 şi atrage, după caz, remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. (2) Defrişarea arborilor şi arbuştilor se aplică în cazul contravenţiei prevăzute la art.168. (3) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se dispun de către instanţa de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravenţională în temeiul art.26 sau procesul contravenţional a încetat în temeiul art.441 alin.(1) lit.f). (4) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autorităţile administraţiei publice locale din contul proprietarului. (5) Modul de demolare a construcţiilor neautorizate şi de defrişare a arborilor şi arbuştilor se stabileşte de către Guvern.

În acord cu prevederile art. 439[4] lit. b) Cod Contravențional, în procesul contravenţional, în scopul înlăturării consecinţelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvîrşirii faptelor contravenţionale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sînt întrunite condiţiile de tragere la răspundere contravenţională, se ***poate*** aplica una sau mai multe din următoarele măsuri de siguranţă: b) demolarea construcţiilor neautorizate şi/sau defrişarea arborilor şi arbuştilor.

În speță, instanța de judecată atestă că, anexa la casa de locuit construită de Roșca Marina a fost edificată pe terenul care îi aparține cu drept de coproprietate (fapt confirmat prin Extrasul din Registrul bunurilor imobile), deținând certificat de urbanism pentru proiectare nr. 47 din 21.07.2023 emis de Primăria Corlăteni (f.d. 17-19), efectiv aceasta nu a afectat careva construcții adiacente, nefiind constatată iminența cărorva pericole, iar în temeiul acestor circumstanțe, instanța de judecată consideră că, aplicarea măsurii de siguranță, solicitată de agentul constatator, privind dispunerea demolării construcției neautorizate nu este oportună și necesară, de aceea instanța de judecată va dispune respingerea acesteia pe motivul netemeiniciei.

Tot în susținerea poziției sale, instanța de judecată a reținut și Decizia Curţii Constituţionale nr. 33 din 29.03.2018 (în vigoare 29.03.2018) de inadmisibilitate a sesizării nr. 153a/2017 privind controlul constituţionalităţii articolelor 439[4] litera b) şi 439[6] din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr. 218 din 24 octombrie 2008 (demolarea construcţiilor neautorizate ca măsură de siguranţă), Curtea statuând că, *„deşi măsura demolării construcţiilor neautorizate este aplicabilă în cazul comiterii acestor contravenţii, incidenţa ei nu este determinată de existenţa răspunderii contravenţionale pentru fapta săvârşită,* ***ci de existenţa stării de pericol relevată de acea faptă.*** *Astfel, Curtea constată că*

demolarea construcţiei neautorizate nu are ca scop pedepsirea contravenţională a vinovatului, ci asigurarea ordinii publice prin prevenirea consecinţelor negative în cazul unor construcţii realizate cu nerespectarea prevederilor legii”.

La fel, în decizia Curții Constituționale nr. 174 din 07.12.2023 (în vigoare 07.12.2023) de inadmisibilitate a sesizării nr.237g/2023 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolului 439[6] alineatele (1), (3) şi (4) din Codul contravenţional (demolarea construcţiilor neautorizate), Curtea a statuat că, *„aplicarea măsurii de siguranţă a demolării construcţiilor neautorizate presupune o punere în balanţă a intereselor concurente, iar punerea în balanţă într-un caz concret reprezintă o competenţă a judecătorilor de drept comun*. Referitor la articolul 28 din Constituţie, care garantează dreptul la viaţa privată, precum şi la articolul 46 din Constituţie, care garantează dreptul de proprietate, Curtea subliniază că le revine instanţelor de drept comun să constate incidenţa acestor drepturi în cazul concret pe care îl judecă şi să pună în balanţă interesele concurente, astfel încât să asigure respectarea principiului proporţionalităţii”.

Astfel, instanța de judecată reține că, contravenienta Roșca Marina a reiterat intenția de a fi perfectate actele pentru obținerea autorizației corespunzătoare, mai mult ca atât, din probele anexate de agentul constatator, inclusiv planșele foto se atestă că, anexa la casa de locuit construită de Roșca Marina a fost edificată pe terenul care îi aparține cu drept de coproprietate, nefiind constatată afectarea unor altor construcții adiacente sau iminența cărorva pericole sau alte consecințe negative în raport cu persoanele, mediul ș.a., iar în consecință, instanța de judecată nu va aplica măsura de siguranță demolarea construcției neautorizate.

VIII. În conformitate cu prevederile art. 34, 395 alin. (1), pct. 1), lit. d), 460 și 462 Cod Contravenţional al RM, instanţa de judecată –

h o t ă r ă ș t e:

Roșca Marina se recunoaște vinovată de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 179 Cod Contravenţional al RM și i se aplica sancţiunea sub formă de amendă în mărime de 250 (două sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 12 500 (doisprezece mii cinci sute) lei.

Se explică contravenientei Roșca Marina că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) Cod Contravenţional al RM este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

Solicitarea agentului constatator al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică/Direcția Supraveghere Tehnică și Control Nord, Vadim Fotescu privind aplicarea măsurii de siguranță conform art. 439[6] Cod

Contravențional – demolarea construcţiei neautorizate se respinge ca fiind *neîntemeiată*.

Hotărârea este susceptibilă recursului la Curtea de Apel Bălți în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Hotărârea pronunțată integral în ședință de judecată publică la data de 18 decembrie 2024.

Preşedintele şedinţei,
Judecător: **Corina Tăbăcaru**